

OSNOVNA ŠOLA KOZJE
Kozje 131
3260 Kozje



VZGOJNI NAČRT

Izhodišče:

Cilji osnovnošolskega izobraževanja

(Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o Osnovni šoli (ZOsn-F) – Uradni list št. 102, 9. 11. 2007) 2. člen

Poslanstvo OŠ KOZJE

Na Osnovni šoli Kozje razvijamo učence v samostojne, kritično misleče osebnosti, strpne do drugače mislečih, dejavne pri razvoju lastne osebnosti z željo po nenehnem odkrivanju novih znanj in veščin.

Vizija OŠ KOZJE

Šola znanja za življenje.

1. Temeljne vrednote

Temeljne vrednote, ki jih bomo razvijali skozi vzgojno-izobraževalni proces so: **odgovornost, spoštovanje in znanje.**

ODGOVORNOST

Odgovornost izkazujejo **učenci** s svojo vztrajnostjo, potrpežljivostjo, odgovornim izpolnjevanjem svojih dolžnosti in upoštevanjem šolskega reda; **učitelji** s svojo strokovnostjo, ustvarjalnostjo, pravičnostjo, razvojem ugodnega učnega okolja, doslednostjo in odgovornim odnosom do lastnega dela; **starši** s svojo skrbnostjo, spremljanjem in vzpodbujanjem otrokovega razvoja in konstruktivnim sodelovanjem s šolo.

SPOŠTOVANJE

Učenci spoštujejo vse delavce šole, vrstnike in starše. Spoštljivi so do vseh ljudi. Upošteevajo pravila in navodila učiteljev. **Učitelji** imajo spoštljiv odnos in primeren način komunikacije do sodelavcev, do učencev in staršev (primerno vzgojno komuniciranje; nasmeh, pozdravljanje, prijazne geste, doslednost, strokovnost, korektnost, odkritost, pomoč drug drugemu, lastni zgled). **Starši** spoštujejo učitelja, spoštljivo komunicirajo z učiteljem, upošteevajo mnenje in navodila učitelja, se posvetujejo z učiteljem, preden si oblikujejo stališče v zvezi s konfliktno situacijo, povezano z njihovim otrokom.

ZNANJE

Učitelji učence učijo učiti se (pri vsakem predmetu, prve šolske ure, sproti glede na raznolikost vsebin). Uporabljajo različne, sodobne metode in oblike pouka (problemsko zasnovan pouk, sodelovalno učenje, debate, seminarske in projektne

naloge). Upošteevajo različne učne stile učencev (izobraževanje za prepoznavanje različnih stilov otrok, opremljenost učilnic- slike, plakati, TV, avdio pripomočki). Prilagajajo pouk učencem s posebnimi potrebami (individualizacija, dopolnilni, dodatni, individualizirani programi – otroci z odločbami). Držijo se skupaj sprejetih dogovorov (upošteevajo vsa sprejeta načela, dogovore, redno prihajajo v razred). Organizirajo učni proces, ustvarjajo stimulatvne pogoje za učenje. Usmerjajo učence v iskanje informacij v različnih virih (pri pouku, interesne dejavnosti, projekti, šolska skupnost, šolski parlament). Stalno se strokovno izobražujejo (tematske konference, študijska srečanja, seminarji, izobraževanja na daljavo, samoiniciativna izobraževanja). Skrbijo za ohranjanje in izboljšanje materialnih pogojev za učenje (vsakoletna nabava novih učnih pripomočkov, IKT tehnologija, posodabljanje knjižnice, prenovljeni prostori). Promovirajo dosežke učencev na področju znanja in spretnosti.

Učenci se učijo učiti (v šoli in doma, pri vseh predmetih in aktivnostih v šoli).

Poiščejo pomoč pri razredniku, dežurnem učitelju, pri svetovalni službi in ravnatelju. Znajo poiskati informacije v različnih virih. Se udeležujejo različnih tekmovanj iz znanja in sodelujejo na različnih natečajih iz znanja. Zavedajo se pomena znanja (v vsakdanjem življenju, pri reševanju problemskih nalog). Razvijajo delovne navade (pri pouku – aktivno sodelujejo, redno opravljajo domače naloge, prinašajo materiale, potrebščine, obiskujejo interesne dejavnosti, so aktivni na dnevih dejavnosti). Se znajo dobro organizirati za učenje (čas, prostor, vsebina, način).

Starši podpirajo svoje otroke in šolo pri razvijanju znanja kot vrednote, na povabilo učitelja sodelujejo v vzgojno-izobraževalnem procesu, se redno zanimajo za otrokov uspeh, v domačem okolju otroku omogočijo razvoj delovnih navad in spodbudno učno okolje.

2. Vzgojna načela

Vzgojno delovanje naše šole temelji na naslednjih temeljnih načelih:

- načelu odgovornosti,
- načelu zaupanja in zagotavljanja varnosti,
- načelu strpnosti,
- načelu individualnost,
- načelu medsebojne pomoči,
- načelo tekmovalnosti,
- načelu oblikovanja okolja za optimalno življenje in delo v šoli v fizičnem, psiho socialnem in duhovnem smislu.

3. Svetovanje in usmerjanje

Svetovanje in usmerjanje je namenjeno učencem, posredno pa tudi njihovim staršem, pri reševanju njihovih lastnih problemov, ki so povezani z njihovim razvojem, šolskim delom, odnosih z vrstniki in odraslimi, razvijanju samopodobe in prevzemanju odgovornosti.

Usmerjanje in svetovanje je usmerjena strokovna dejavnost šole in lahko poteka v času, določenim z urnikom oz. s šolskimi obveznostmi (ure oddelčne skupnosti) ali pa v času izven urnika (pogovorne ure učiteljev, šolska svetovalna služba), za kar pa se dogovorimo s starši, sprotno, za vsak primer posebej.

Svetovanje in usmerjanje poteka v obliki pogovora med delavci šole in učenci in zadeva šibkosti ali težave v otrokovem šolskem funkcioniranju, odnose z vrstniki in enkratne ali občasne kršitve šolskega reda. O vsebini in ciljih svetovanja in

usmerjanja za posameznega otroka se dogovorijo učitelji na oddelčni konferenci. O naravi dogovora razrednik obvesti starše.

V primerih, ko strokovni delavec presodi, da otrok potrebuje dlje časa trajajoče spremljanje, usmerjanje in svetovanje v okviru šole, se lahko s starši dogovori za termine, v katerih ta proces poteka.

V primerih, ko strokovni delavec presodi, da se pri otroku pojavljajo težave in oblike vedenja, ki jih šolska obravnava ne more omiliti, izboljšati ali odpraviti, staršem predlaga obravnavo v zunanjih ustanovah psiho-socialne pomoči.

4. Vzgojne dejavnosti (proaktivne, preventivne dejavnosti)

Proaktivne dejavnosti obsegajo:

- Razvijanje ugodne socialne klime, občutka varnosti, zaupanja in sprejetosti, izvajanje dejavnosti, ki postavljajo v ospredje medsebojno povezanost in sodelovanje.
- Oblikovanje oddelčnih in šolskih dogovorov o temeljnih vrednotah skupnega življenja in načinih ravnanja – pravila šole in oddelka.
- Aktivno vključevanje učencev v načrtovanje, izvajanje in vrednotenje učenja in dela v skladu z njihovimi zmožnostmi.
- Sistematično razvijanje socialnih veščin, prostovoljno delo, vrstniška pomoč.
- Poudarjanje in nagrajevanje zglednega vedenja učencev, pogovori o takem vedenju.
- Obravnavanje različnih življenjskih problemov vrstnikov in odraslih in usposabljanje za uspešno reševanje takih problemov.
- Navajanje na procese samovrednotenja, samokontrole in sprejemanja odgovornosti, vzpodbujanje zavedanja svobode in omejitev v izbiranju vedenja.
- Vrstniško svetovanje in posredovanje (mediacija).
- Izvajanje dejavnosti, ki povezujejo učence, delavce šole, starše in lokalno skupnost.
- Načrtno, sistematično in redno vključevanje staršev v življenje in delo šole.
- Spoznavanje okoliščin, v katerih se pojavljajo za šolo značilni problemi, ter spoznavanje stališč in predlogov vseh udeleženi.
- Povečanje nadzora na določenih krajih v določenih časih.
- Odzivnost in pravočasnost pri reševanju problemov, njihovo načrtno reševanje.
- Druge dejavnosti, ki jih načrtuje in izvaja šola.

Šola bo šolsko delo in življenje v šoli organizirala tako, da se bodo otroci v šoli počutili varno, da bodo pri šolskem delu zavzeti in ustvarjalni in da bodo prevzemali odgovornost za svoje vedenje in sprejemali omejitve, ki jih postavlja življenje v skupnosti.

Ker je razred/oddelek primarna socialna skupina v šoli, bomo posebno pozornost namenili oblikovanju dobrih medosebnih odnosov, solidarnosti in skrbi za vrstnike, spoštovanju in upoštevanju različnosti in reševanju problemov, ki zadevajo razred (pravila razreda).

Šola bo po potrebi na svetu staršev obravnavala tipične vzgojne probleme na posameznih razvojnih nivojih/razredih in se skupaj s starši odločala za

najprimernejše oblike dela, ki bi učencem pomagale probleme preseči in rešiti. Šola bo spodbujala vse oblike povezovanja, sodelovanja in vključevanje staršev v življenje in delo šole.

Šola bo vsako leto organizirala prireditve in druge oblike dela (dnevi odprtih vrat), na katerih bodo lahko starši in krajanji spoznavali delo in dosežke šole in njenih učencev in se posredno vključevali v nekatere skupne dejavnosti šole (razstave, izleti, tekmovanja ipd.).

Posebna in vsakodnevna usmeritev šole bo povečan osebni nadzor učiteljev na mestih, kjer je pojavnost nezaželenih oblik vedenja verjetnejša.

5. Načini vzgojnega delovanja

- Zaposleni delujemo **preventivno**.
- Učencem dajemo **zglede**.
- Osnova vzgojnega delovanja je **pogovor**.
- Šola najbolj zaslužnim učencem enkrat letno podeli **priznanja ali nagrade**. Priznanja so lahko v obliki, ki jo šola sama določi, ali pa kot javna objava.
- Učenec, ki s svojim ravnanjem namerno ali iz malomarnosti povzroči škodo šoli, sošolcem ali komu drugemu v času šolskih dejavnosti, jo je dolžan **materialno in moralno poravnati**.
- Kršitvam šolski pravil sledijo **vzgojni ukrepi**.
- Šola lahko uporabi **vzgojne ukrepe**, če ostali načini vzgojnega delovanja niso bili učinkoviti.

5. 1. Preventiva

Zaposleni so dolžni storiti vse, da zagotovijo izvajanje tega vzgojnega načrta in poskrbijo za varnost v šolskem prostoru.

Vodstvo šole zagotovi materialne in organizacijske pogoje za izvajanje tega vzgojnega načrta.

Šolska svetovalna služba

- Organizira in izvaja dejavnosti za krepitev vrednot iz tega vzgojnega načrta.
- Svetuje učencem in sodelavcem pri reševanju vzgojnih primerov.
- Vodi nekatere vzgojne postopke.

Učenci na sestankih šolske skupnosti razpravljajo o:

- izboljševanju pogojev za delo,
- načinih za uresničevanje vzgojnega načrta,
- ukrepih za preprečevanje kršitev in predlagajo možne rešitve.

Starši podpirajo vse postopke, ki so usmerjeni v izvajanje tega vzgojnega načrta in pri tem tudi sodelujejo.

5. 2. Zgled

Zaposleni dajejo učencem s svojim ravnanjem zgled, zato so dolžni dosledno ravnati v skladu s tem vzgojnim načrtom.

Starši imajo največji vpliv na učence, zato je tudi njihova odgovornost pri dajanju zgledov otrokom največja.

5. 3. Pogovor

Osnova vzgojnega delovanja je **pogovor z učencem**, v katerem učenec enakovredno sodeluje. Po učenčevem prestopku učitelj z njim opravi pogovor, s katerim poskušata razrešiti bodisi medsebojni spor bodisi učenčev odnos do drugih oseb, šolskih dolžnosti, imetja ... Pobudo zanj lahko dajo zaposleni, učenci ali starši.

Če tak pogovor ne obrodi sadov, učitelj v postopek vključi **razrednika**. Kadar tudi razrednikovo posredovanje ne pripomore k rešitvi primera, razrednik v postopek vključi še **svetovalno službo** in **starše**.

Zaposleni vse nesporazume rešujejo najprej s pogovorom.

Učenci imajo pravico do pogovora z zaposlenim v skladu z objavljenim urnikom (pogovorne ure). V pogovoru enakopravno sodelujejo.

Starši so dolžni redno sodelovati s šolo – osebno, po elektronski pošti, telefonsko ali pisno.

5. 4. Priznanja in nagrade

Šola učencem najmanj enkrat letno podeli priznanja in nagrade učencem v skladu s Pravilnikom o podeljevanju pohval, nagrad in priznanj, o čemer odloči učiteljski zbor. Podelitev priznanj in nagrad se lahko udeležijo tudi starši učencev.

5. 5. Poravnava škode

Učenec, ki s svojim ravnanjem namerno ali iz malomarnosti povzroči škodo šoli, sošolcem ali komu drugemu v času šolskih dejavnosti, jo je dolžan **materialno in moralno poravnati**.

Poravnava je smiselno povezana s povzročeno psihološko, socialno ali materialno škodo in se opravi sporazumno z oškodovancem in v sodelovanju šolske svetovalne službe. Materialna poravnava zajema povračilo povzročene škode in se poravnava s položnico na podlagi izstavljenega računa.

Zaposleni so pri odločanju o poravnavi dolžni ugotoviti vse okoliščine, ki so pripeljale do dogodka in o poravnavi odločiti nepristransko. Pred odločanjem so se dolžni z vpletenimi učenci in z njihovimi starši pogovoriti.

Starši imajo pravico sodelovanja v pogovorih in postopkih pri poravnavanju. Po končanem postopku jamčijo za izvedbo poravnave.

6. Vzgojni postopki in ukrepi

6. 1. Vzgojni postopki

Restitucija

Restitucija je oblika vzgojnega ukrepanja, ki omogoča posamezniku, ki je s svojim ravnanjem povzročil materialno ali moralno škodo drugemu, skupini ali šoli, da to popravi. Posameznik se v postopku restitucije sooči s posledicami svojega ravnanja, sprejme odgovornost za takšno ravnanje in poišče načine, s katerimi svojo napako popravi oziroma se z oškodovancem dogovori za načine poravnave.

Mediacija

Mediacija je postopek, v katerem se osebe, ki so v sporu, ob pomoči tretje osebe (mediatorja) pogovorijo ter ugotovijo, kje so točke njihovega spora, si izmenjajo stališča, izrazijo svoja mnenja, ideje, težave in strahove ter skušajo najti rešitev, ki bo ustrezala vsem stranem v sporu. V mediaciji prevzameta sprti strani sami odgovornost za razrešitev nastalega konflikta. Proces mediacije vodi in usmerja mediator, ki je zaupna in popolnoma nevtralna oseba (strokovni delavec šole) in je ustrezno praktično in teoretično usposobljen.

6. 2. Vzgojni ukrepi

Vzgojni ukrepi se uporabijo, kadar učenec, ki je storil kršitev šolskih pravil, ni pripravljen sodelovati pri reševanju nastalega problema in so predhodno bili uporabljeni drugi načini vzgojnega delovanja. Izvajanje vzgojnih ukrepov je povezano z nudenjem podpore in vodenjem učenca k spremembi neustreznega obnašanja. Pri tem sodelujejo učenec, starši in strokovni delavci šole.

Vzgojni ukrepi so lahko:

- **Ukinitev nekaterih pravic**, ki so povezane s kršitvami šolskih pravil, s pridobljenimi statusi in ugodnostmi, ki jih šola nudi učencem izven predpisanih dejavnosti in standardov.
- **Povečan nadzor** nad učencem v času, ko je v šoli, a ne pri pouku.
- **Zadržanje na razgovoru po pouku** v zvezi z reševanjem problemov.
- Šola lahko učencu, ki ogroža varnost ali izvedbo vzgojno izobraževalnih dejavnost izven prostorov šole, dodeli **dodatno spremstvo** ali pa za takega učenca organizira nadomestni **vzgojno-izobraževalni proces v šoli**.
- **Odstranitev učenca od pouka** je možna, kadar učenec s svojim vedenjem onemogoča normalno izvedbo pouka kljub predhodnim pogovorom, dogovorom in opozorilom. Cilj odstranitve je vzdrževanje jasno postavljenih meja in sprejemljivega vedenja, omogočanje resnega sodelovanja učenca in učitelja pri reševanju problema, omogočanje nemotenega učenja drugih učencev v oddelku ali učni skupini. Učenec v času odstranitve opravlja delo pod nadzorom strokovnega delavca, ki ga določi ravnatelj. V primeru odstranitve učenca od pouka mora učitelj z njim opraviti pogovor še isti dan. Skupaj analizirata nastali položaj in se dogovorita o nadaljnjem sodelovanju.
- Šola lahko učencu **začasno odvzame napravo ali predmet**, s katerim učenec ogroža varnost ali onemogoča nemoteno izvedbo pouka. O takem odvzemu strokovni delavec, ki je predmet odvzel, še isti dan obvesti starše učenca, ki odvzeti predmet v šoli tudi prevzamejo.
- Šola lahko oblikuje in izvaja tudi **druge vzgojne ukrepe**, za katere se dogovori učiteljski zbor ali se zanje odloči vodstvo šole. O njihovem izvajanju šola obvesti starše.
- O izvedenih vzgojnih ukrepih razrednik **obvesti starše**.

7. Administrativni ukrepi

Administrativni ukrep je vzgojni opomin, ki ga šola izreče v skladu s 60. f členom ZOsn-UPB3, objavljenem v Ur. l. št. 40/2012, z dne 30.5. 2012.

Le-ta določa izrekanje vzgojnih opominov, postopek izrekanja ter način izrekanja, obvestilo učencu in staršem ter pripravo individualiziranega vzgojnega načrta.

8. Oblike sodelovanja s starši

Delavci šole, učenci in starši oziroma skrbniki razvijajo vzajemno-sodelovalni odnos na vzgojnem področju. Vzajemno sodelujejo pri oblikovanju življenja in dela šole, različnih vzgojno-izobraževalnih dejavnostih, oblikovanju vzgojnega koncepta šole, oblikovanju akcij za izvajanje preventivnih vzgojnih dejavnosti, svetovanju in usmerjanju, povrnitvah škod (npr.: restitucija).

Vključujejo se v reševanje problemov, ki jih imajo:

- njihovi otroci ali skupina otrok,
- kadar njihovi otroci ali skupina kršijo pravila šole.

V posameznih primerih, ko se starši oziroma skrbniki ne vključujejo v reševanje problemov povezanih z njihovimi otroki ali jih zanemarjajo, šola izvede obisk strokovnega delavca na domu s predhodnim dogovorom staršev. Cilj obiska je sprejetje dogovora o medsebojnem sodelovanju in vzajemnih odgovornostih.

V reševanje problemov se lahko vključujejo zunanje institucije: centri za socialno delo, svetovalni centri in ostale pristojne institucije.

Šola bo poleg običajnih oblik (roditeljski sestanki, pogovorne ure) sodelovanja:

- spodbujala medsebojno komunikacijo,
- skupaj z njimi odločala o prioriternih nalogah,
- starše sproti obveščala o osebnem razvoju in o stvareh, ki zadevajo njihovega otroka.

V primerih, ko strokovni delavec presodi, da je potreben daljši in poglobljen razgovor o otrokovem vedenju ali težavah v šoli, starše povabi na razgovor v šolo. Povabi lahko tudi drugega strokovnega delavca šole. V primerih, ko šola ne more zagotoviti sodelovanja staršev ali oceni, da gre pri posameznih otrocih za zanemarjanje, bo poiskala pomoč in sodelovanje z drugimi institucijami psihosocialne pomoči.

V primeru težav učenca pri določenem predmetu oz. učitelju tudi starši upoštevajo načelo postopnosti:

- reševanje problema z učiteljem (pogovor in dogovor);
- sodelovanje razrednika pri obravnavi problema (če se težave ponavljajo oz. stopnjujejo in se stanje ne izboljšuje);
- sodelovanje svetovalne službe (če se težave ponavljajo oz. stopnjujejo in se tudi ob sodelovanju razrednika stanje ne izboljšuje);
- sodelovanje vodstva šole (če se težave ponavljajo oz. stopnjujejo in se tudi ob sodelovanju razrednika in svetovalne službe stanje ne izboljšuje).

Šola bo starše obveščala o dogodkih, ki zadevajo njihovega otroka :

- ustno,
- po telefonu ali
- pisno (pošta, e-pošta, šolska spletna stran).

Po telefonu, kot nujno obvestilo, bo starše obvestila o dogodkih, ki zadevajo:

- poškodbo njihovega otroka,
- večjo materialno škodo,
- težje kršitve šolskega reda, ki posredno ali neposredno zadevajo njihovega otroka.

9. Uresničevanje in spremljanje

Vzgojni načrt Osnovne šole Kozje je temeljni dokument za delo na vzgojnem področju. Z njegovo realizacijo bomo uresničevali cilje iz 2. člena ZOŠ.

Naloge bomo med letom dopolnjevali s sklepi strokovnih organov šole, z okrožnicami in z navodili Ministrstva za šolstvo in šport in Zavoda RS za šolstvo ter s sklepi ustanovitelja.

Za realizacijo vzgojnega načrta so odgovorni vsi delavci šole.
Nosilci posameznih zadolžitev:

- **SVET ŠOLE:** Sprejme vzgojni načrt in poročilo
- **UČITELJSKI ZBOR:** Skozi vzgojno-izobraževalni proces uresničuje vzgojni načrt, kar je razvidno iz letne in dnevne priprave na pouk, oblikuje analize in smernice
- **RAZREDNIKI:** Odgovorni so za vzgojno in ostalo delo v svojem oddelku.
- **STARŠI:** Sodelujejo pri pripravi in oblikovanju vzgojnega načrta.
- **SVETOVALNA SLUŽBA:** Spremlja, pripravlja in organizira strokovna izobraževanja za kvalitetnejše uresničevanje vzgojnega načrta in strokovno pomaga pri uresničevanju le tega.
- **RAVNATELJ:** Uresničuje, spremlja, zagotavlja in ugotavlja izvajanje VZGN

Vzgojni načrt je bil potrjen:

- na pedagoški konferenci učiteljskega zbora, dne 19. 5. 2009,
- na 3. seji sveta staršev dne 25. 5. 2009,
- na 5. redni seji sveta šole dne 26. 5. 2009.

Dopolnitve Vzgojnega načrta so bile sprejete:

- na seji sveta šole dne 29. 6. 2010,
- na seji sveta šole dne 27. 9. 2012,
- na seji sveta šole dne 30. 9. 2013,
- na seji sveta šole dne 30. 9. 2015.

Za šolski tim:
mag. Marinka Drogenik

Ravnatelj:
Roman Gradišek, univ. dipl. inž.